

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Tillsynsplan för miljöenheten 2024

Diarie-/dokumentnummer:

MOBN 2023/2031

Beslut:

ÅÅÅÅ-MM-DD Miljö-och byggnadsnämnden § xxx/xx

Dokumentansvarig:

Chef för miljöenheten

Senast uppdaterad av:

Kristina Franzen och Lina Lindahl

Innehållsförteckning

1.	Inledning	4
2.	Relation till andra styrdokument	4
3.	Syfte.....	5
4.	Mål och viljeinriktning - nationellt.....	5
	Styrande lagstiftning	5
	Nationella dokument och mål	5
5.	Mål och viljeriktning - lokalt.....	7
	Målstyrning i Kungälv kommun.....	7
6.	Organisation	8
	Jävsrisk.....	8
7.	Beskrivning av tillsynsuppdraget	9
	Tillsynsansvaret.....	9
	Förklarande begrepp	9
8.	Tillsynsplanering – verksamhetsövergripande	10
	<i>Sammanfattning behov och resurser</i>	<i>10</i>
	Behov.....	10
	Resurser	11
	Verksamhetsutveckling.....	11
9.	Tillsynsplanering - Handläggning och tillsynsaktiviteter	11
	Sammanfattning.....	11
	<i>Miljöskydd.....</i>	<i>12</i>
	Beskrivning av området	12
	Resurser	12
	Styrd tillsynstid.....	12
	Händelsestyrd tid.....	13
	Behovsprioriterad tid.....	14
	<i>Föreorenade områden.....</i>	<i>15</i>
	Beskrivning av ämnesområdet	15
	Resurser	15
	Händelsestyrd tid.....	15
	Behovsprioriterad tid.....	16
	<i>Hälsoskydd.....</i>	<i>16</i>
	Beskrivning av området	16
	Resurser	17
	Styrd tillsyn (H-verksamheter)	17

Händelsestyrd tid.....	17
Behovsprioriterad tid.....	17
<i>Livsmedel.....</i>	<i>18</i>
Resurser	18
Styrd tid.....	18
Händelsestyrd tid.....	19
Behovsprioriterad tid.....	20
<i>Små avlopp och enskilt vatten, inklusive interna remisser.....</i>	<i>20</i>
Beskrivning av tillsynsområdet	20
Resurser	20
Händelsestyrd tid.....	20
Behovsprioriterad tid.....	21
<i>Naturvård och skyddade områden</i>	<i>21</i>
Beskrivning av tillsynsområdet	21
Resurser	22
Händelsestyrd tid.....	22
Behovsprioriterad tid.....	22
10. Uppföljning.....	23

1. Inledning

Miljöenheten tar årligen fram en aktuell behovsutredning samt tillsynsplan för godkännande i miljö- och byggnadsnämnden.

Under 2021 arbetade miljöenheten första gången fram en ny behovsutredning enligt SKR:s senaste skrift "Kommunala behovsutredningar". Arbetet gjordes tillsammans med andra kommuner i ett projekt inom miljösamverkan och utmynnade i en gemensam modell för Västra Götalands län och Hallands län. Behovsutredningen, som är treårig, antogs i miljö- och byggnadsnämnden 28 juni 2023. I den nya behovsutredningen delades de identifierade behoven in i fyra kategorier:

- Styrd tid
- Händelsestyrd tid
- Behovsprioriterad tid
- Övrigt arbete

Styrd tid och händelsestyrd tid räknas som basbehov som årligen måste uppfyllas i tillsynsplanen. Den styrda tiden utgörs av planerad tillsyn på de verksamheter som har störst behov och krav det vill säga de tillstånds- och anmälningsskyldiga miljöfarliga verksamheterna, de anmälningsskyldiga hälsoskyddsverksamheterna samt livsmedelsverksamheter. Händelsestyrd tid är den kategori som inte i förväg går att planera precis när eller i vilken omfattning behovet kommer uppstå. Händelsestyrd tid omfattar ärenden som kommer in till myndigheten så som ansökningar, anmälningar, klagomål, olyckor, remisser, samråd, besvara myndigheter och media, frågor där vi ger specifik rådgivning och stöd etc.

För behovsprioriterad tillsyn och skattefinansierad tillsyn sker en lokal prioritering utifrån lokala förutsättningar. Behovsprioriterad tillsyn innefattar de ej anmälningsskyldiga verksamheterna inom miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, eventuella statliga tillsynsprojekt, avloppsinventeringar m.m.

Till övrigt arbete hör arbetsuppgifter som inte direkt berörs av det som anses vara karakteristiskt för handläggning. De arbetsuppgifter som omfattas har dock en viktig roll för att få hela ens verksamhet att fungera väl. Det rör sig om bl.a. utbildning, kvalitets- och utvecklingsarbete (mallar, rutiner, hemsida), verksamhetsplanering (behovsutredning och tillsynsplan), uppföljning av verksamheten, personalmöten, nätverksträffar, IT-frågor, m.m.

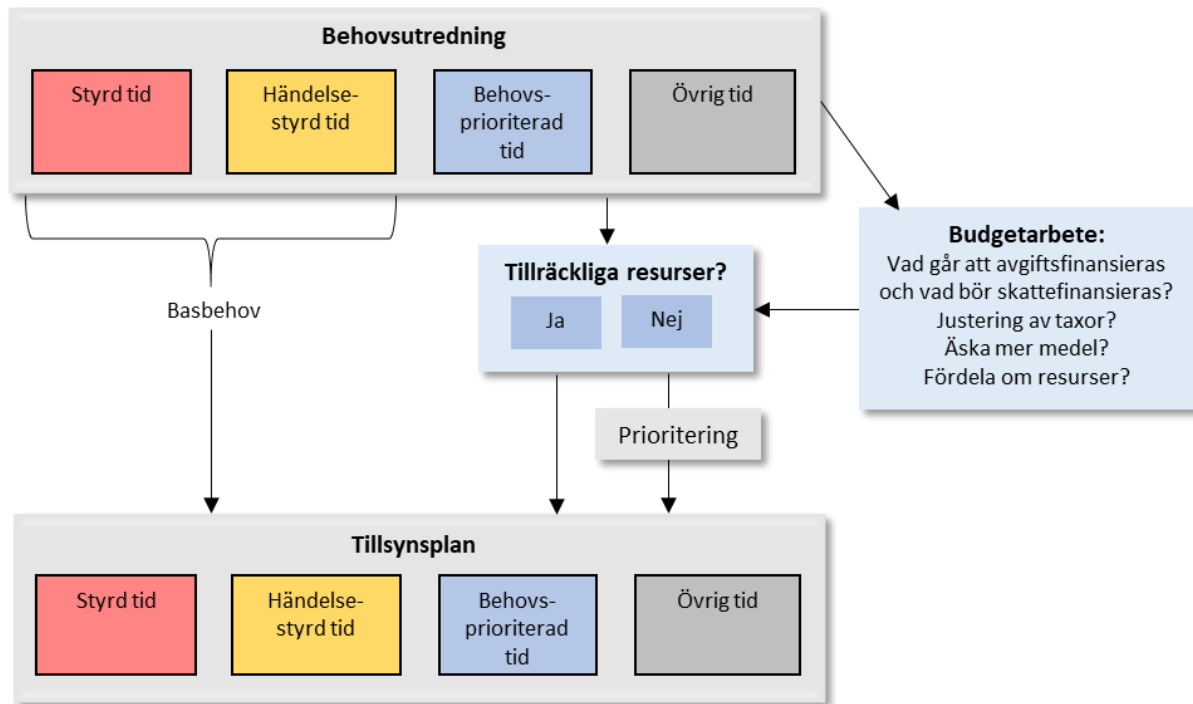
Även tillsynsplanen är treårig och tillsynen ska prioriteras där riskerna är störst. I tillsynsplanen fastställs prioriteringar och målsättningar för miljöenhetens arbete.

Genom de föreslagna förändringarna kommer förvaltningen bättre uppnå lagens krav på behovsutredning samtidigt som tillsynsplanen och på sikt taxeöversynen bättre hänger ihop.

2. Relation till andra styrdokument

Tillsynsplanen upprättas utifrån behovsutredningen och de givna resurser som avdelningen förfogar över gällande personal och ekonomi.

De arbetsuppgifter som omfattas av kategorierna styrd tid och händelsestyrd tid utgör tillsynsmyndigheternas basbehov, till vilka myndigheten alltid måste kunna avsätta den mängd tid och resurser som behövs. Dessa delar förs över direkt till tillsynsplanen.

Om tillräckliga resurser finns kan även de fastställda behoven i kategorierna behovsprioriterad tid och övrig tid föras över direkt till tillsynsplanen. Vid resursbrist kan det däremot bli nödvändigt att prioritera ned vissa arbetsuppgifter för perioden, det vill säga om de tillgängliga resurserna i den fastställda budgeten inte är tillräckliga för att tillgodose de identifierade behoven som fastställts i behovsutredningen. I de fall nedprioriteringar är nödvändiga beskrivs dessa i tillsynsplanen, under kapitel 9, Tillsynsplanering- Handläggning och tillsynsaktiviteter.

3. Syfte

Miljö- och byggnadsnämnden ska årligen besluta om en tillsynsplan som beskriver hur de krav som ställs på tillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagen uppfylls. Planen bygger på behovsutredningen som är gjord för 2024 samt de register över tillsynsobjekt som nämnden är skyldig att ha.

4. Mål och viljeinriktning - nationellt

Miljöenhetens verksamhet styrs till övervägande del av lagstiftning, nationella dokument och mål men även lokala dokument och mål. Nedan är beskrivet kort om respektive område.

Styrande lagstiftning

De lagar som främst styr nämndens arbete är: Livsmedelslagen, Miljöbalken, Smittskyddslagen, Strålskyddslagen, Lagen om tobak och liknande produkter samt EG-lagstiftning, förordningar och föreskrifter kopplade till lagarna.

Miljöenhetens arbete måste även förhålla sig till bland annat: Kommunallagen, Förvaltningslagen, Viteslagen, Offentlighets- och sekretesslagen och Dataskyddsförordningen GDPR (The General Data Protection Regulation).

Nationella dokument och mål

Riksdagen har fastställt nationella miljö kvalitetsmål. Målen ska vara styrande och vägledande för miljöarbetet i Sverige och vara uppnådda inom en generation. De ska också vara vägledande för hur de allmänna bestämmelserna i Miljöbalken ska tolkas. De globala målen för hållbar utveckling inom Agenda 2030 antogs 2015. I december 2020 antog riksdagen en proposition om Sveriges

genomförande av Agenda 2030. I propositionen presenterar regeringen inriktningen för arbetet med att genomföra Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

Ett arbete pågår nationellt för att ta fram en nationell strategi för miljöbalkstillsynen. Den första strategin är framtagen och gäller för perioden 2022–2024.

För livsmedelskontrollen finns en nationell kontrollplan (NKP). NKP är gemensam för alla kontrollmyndigheter i livsmedelskedjan. Den möjliggör en likvärdig kontroll, med gemensamma mål och prioriteringar i hela landet, med riktlinjer för kvalitetssäkring och utveckling. Planen är treårig 2022–2024 precis som behovsutredningen och tillsynsplanen.

Vattenförvaltning

Vad gäller vattenförvaltning har kommunen genom införandet av EU:s vattendirektiv fått ett tydligare uppdrag att arbeta med att förbättra eller skydda vattenmiljön i våra sjöar, vattendrag och grundvatten.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Vattenmyndigheten för Västerhavets vattendistrikt har tagit fram ett åtgärdsprogram för år 2022-2027. Där redovisas de åtgärder som ska genomföras för att miljö kvalitetsnormerna för distriktets vattenförekomster ska kunna följas. Åtgärdena omfattar de vattenförekomster som inte följer eller riskerar att inte följa miljö kvalitetsnormerna för vatten och de påverkanskällor som bedöms vara betydande. Åtgärdena är bindande att genomföra för kommunerna. Åtgärder som kommunerna ska genomföra listas i förkortad form nedan. Under vissa åtgärder är även beskrivningen av åtgärden med (de som bedöms beröra miljö enheten mycket).

[Åtgärd 1: Förvaltningsövergripande planering för åtgärdsprogrammets genomförande](#)

a. tillsynsplan och behovsutredning för miljöfarlig verksamhet som inkluderar små avlopp, vattenskyddsområden, förorenade områden, jordbruk,

[Åtgärd 2: Miljö tillsyn och miljöprövning](#)

Kommunerna ska särskilt prioritera sin tillsyn av

- a. miljöfarliga verksamheter enligt miljöbalken (1998:808) (MB) 9 kap.
- b. förorenade områden enligt MB 10 kap.
- c. jordbruk och annan verksamhet enligt MB 12 kap.

Detta innebär att kommunerna ska:

- i sin tillsynsplanering, prioritera tillsyn av verksamheter som bidrar till att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten inte följs eller riskerar att inte följas.
- i sin tillsyn av verksamheter, ställa de krav som behövs där det finns en risk att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten inte kan följas på grund av påverkan från den aktuella verksamheten.
- i sin tillsyn av förorenade områden, särskilt prioritera och ställa krav på utredningar och åtgärder, så att miljö kvalitetsnormerna för yt- och grundvatten kan följas.

[Åtgärd 3: Dricksvattenskydd](#)

Kommunerna ska säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunerna behöver särskilt:

- a. anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter, exempelvis i form av vattenskyddsområde, för vattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ / dygn.

- b. göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före införandet av miljöbalk (1998:808) (MB) och där behov finns revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås.
- c. bedriva systematisk och regelbunden tillsyn över vattenskyddsområden.
- d. utöva tillsyn över de vattentäkter som kommunen har föreskrivit tillståndsplikt för enligt MB 9 kap. 10 §.

Åtgärd 4: Fysisk planering enligt plan- och bygglagen

Åtgärd 5: VA-plan inklusive dagvatten

Åtgärd 6: Dioxiner från småskalig förbränning

Kommunerna ska verka för att minska utsläppen av dioxiner och dioxinlika föreningar från småskalig förbränning.

5. Mål och viljeriktning - lokalt

Målstyrning i Kungälv kommun

Styrmodellen i Kungälv kommun beskrivs i policydokumentet Modell för styrningen i Kungälv kommun – från demokrati till effekt och tillbaka. Det är kommunfullmäktiges vision som är utgångspunkten i styrsystemet. Utifrån sin vision fastställer kommunfullmäktige tre till fem strategiska mål. Vid framtagandet av strategiska mål ska kommunfullmäktige beakta tre strategiska förutsättningar; ekonomi, medarbetare och processer. Enligt styrmodellen utgör dessa tre både begränsning och inriktning för att nå de strategiska målen.

Kommunstyrelsen tar utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål fram resultatmål. Av styrmodellen framgår att respektive sektor i en verksamhetsplan ska planera för vad som ska göras, när det ska göras och av vem det ska göras. I verksamhetsplanen formuleras tolkningar, indikatorer och aktiviteter. Detta ska göras i dialog med de enheter som finns inom sektorn. På enhetsnivå ska verksamheterna på liknande vis som på sektornivå ytterligare precisera hur enheten avser arbeta i linje med överordnade mål och uppdrag (åtaganden och enhetsspecifika mål). Detta beskrivs i en "enhetsspecifik" verksamhetsplan.

För att förbättra förutsättningarna för ledning och styrning och hitta ett gemensamt arbetssätt har kommunen beslutat att 2021 införa en modell för verksamhetsstyrning (MOVE). Under 2020 påbörjades arbetet med att ta fram ett grunduppdrag för bland andra miljöenheten. Grunduppdraget beskriver verksamhetsidé, viktiga styrdokument, målgrupper och politiska vision, mål och uppdrag som påverkar verksamheten. Grunduppdraget väver samman den statliga och kommunala styrningen. Till grunduppdraget har även tagits fram prioriterade områden som kräver särskilt fokus med utgångspunkt från nuläge och förutsättningar. Varje fokusområde kompletteras med tillhörande strategier och åtgärder. Tanken är att dessa dokument ska resultera i verksamhetsplanen för miljöenheten som används under 2023. Slutligen ska varje medarbetare inneha åtminstone ett personligt mål som är kopplat till enhetens mål. Medarbetare inom enheten har till en mindre del varit delaktiga i MOVE-arbetet. För miljöenhetens del kompletterar denna verksamhetsplan den årliga behovsutredningen och tillsynsplanen.

Lokala strategiska mål och resultatmål

Kommunfullmäktige har antagit "Kommunen, medborgarna och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan" samt "Levande havsmiljö" som två av tio strategiska mål för mandatperioden. "Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck" är ett av de tillhörande resultatmålen (KS). Ett annat av kommunfullmäktiges strategiska mål är "Hållbar samhällsutveckling genom ökad samordning mellan infrastruktur och byggnation i hela kommunen" där KS resultatmål är att "Planberedskap ska finnas för bostäder, verksamhetsmark och handel" och sektormålen är att antalet bostäder och detaljplaner ska uppnå uppsatta målvärden.

För att möta upp mot dessa mål pågår uppföljningsarbetet med saneringar av bristfälliga enskilda avloppsanläggningar i enlighet med föreslagen tillsynsplan (inom VA-planen). Större avloppsanläggningar, avloppsanläggningar i samband med förhandsbesked och bygglov samt områdesvis prioriterade avloppsanläggningar utvalda utifrån miljö- och hälsoskyddspåverkan styr miljöenhetens verksamhet inom området och prioriteras. Tillsyn sker av lantbruk och verksamheter/företag samt kommer att bedrivas inom beslutade vattenskyddsområden. Två inspektörer arbetar bl.a. med yttranden i förhandsbesked/bygglov och en med deltagande i planer/projekt tidigt i processen, samt två med yttranden för synpunkter miljöenheten inte har fått gehör för i det tidiga skedet i planprocessen.

Kommunfullmäktige har även antagit "Att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen". "Förbättrat näringslivsklimat" och "Kortare handläggningstider med bibehållen rättssäkerhet" är de två tillhörande resultatmålen (KS). Som indikatorer följs miljöenhetens ranking upp i servicemätningen Insikt (uppdelat på myndighetsområde miljö respektive livsmedel) samt hur överklagade miljöbeslut står sig i överprövande instanser. Målvärde för Insikt finns i tabellen nedan. För överklagade beslut är målet att 80 % av besluten står sig.

Målvärde för insikt	2024
Livsmedel	80
Miljöskydd/hälsoskydd	65

Figur 1 Målvärden för insikt

Workshop

För att fördjupa nämndens insyn och prioriteringar inför nästkommande år brukar en workshop hållas, i samband med nämndsammanträdet i november, då inspektörer från ansvarsområdena livsmedel, miljöskydd, hälsoskydd och avlopp deltar.

6. Organisation

Kommunens förvaltningsorganisation består av tre sektorer med tillhörande verksamhetsområden. Inom varje verksamhetsområde finns underliggande enheter. Samtliga sektorer är organiserade under kommunstyrelsen. Detta innebär att det är kommunstyrelsen som har budget- och personalansvar för all verksamhet.

Inom sektor "Samhälle och utveckling" finns fyra verksamhetsområden. Ett av dessa är "Planering och myndighet". Verksamhetsområdet leds av en verksamhetsområdeschef. Under verksamhetsområdet finns fyra enheter (Bygglov, Kart och mark, Miljö samt Plan) som leds av enhetschefer.

Miljöenheten, inom verksamhetsområdet Planering och myndighet, verkställer nämndens uppgifter enligt främst miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. Inom miljöenheten finns enhetschef, miljöinspektörer, livsmedelsinspektörer samt administrativ personal.

Jävsrisk

Kungälv kommun är per definition en förvaltning och resurser samt arbetsgivaransvar utgår därför från kommunstyrelsen. Miljöenheten tillhör, som redan nämnts, sektor "samhälle och utveckling". För sektorn finns en sektorchef samt fyra verksamhetschefer. Inom sektorn finns bland annat miljöenheten, bygglovenheten, kart och mark, planenheten, trafik, gata, park, renhållning och va-verket. Det finns alltså inom sektorn verksamheter som svarar för drift och skötsel och som miljöenheten har tillsynsansvar över. Detta förhållande innebär en risk för att jävssituationer kan uppstå för berörd personal i ärenden som drivs mot kommunens egna verksamheter. Ytterst är det sektorchefen/kommundirektören som både har ansvar för tillsyn samt drift på samma gång.

Jävsproblematiken kan lösas genom tydliga gränser mellan å ena sidan tillsynen och å andra sidan de övriga verksamheterna. Att skilja drifts- och tillsynsansvaret från varandra på detta sätt på både nämnd- och förvaltningsnivå anses av lagstiftaren utgöra en grundläggande princip. Det är även viktigt med "en klar delegeringsordning", som leder till att sektorchef eller verksamhetschef varken som delegat eller ersättare till delegat kommer i beröring med tillsynsfrågor. Dessa chefer får inte heller närvara vid handläggningen av dessa ärenden. Denna organisation kräver alltså en stor medvetenhet om respektive roller för att inte jäv ska uppstå.

7. Beskrivning av tillsynsuppdraget

Tillsynsansvaret

Tillsynen är en del i strävan att uppnå Sveriges nationella miljö kvalitetsmål och de folkhälsopolitiska målen. Tillsynen ska ha en tydlig koppling till de globala målen i Agenda 2030, de nationella, regionala och lokala miljömålen samt den Nationella kontrollplanen (NKP) inom livsmedel och den nationella tillsynsstrategin för tillsyn enligt miljöbalken.

Som tillsynsmyndighet ska miljö- och byggnadsnämnden, på eget initiativ eller efter anmälan, i nödvändig utsträckning, kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs. På samma sätt är miljö- och byggnadsnämnden lokal kontrollmyndighet för livsmedelskontrollen enligt livsmedelslagen samt tillhörande lagstiftning. Vid brister ska miljö- och byggnadsnämnden vidta de åtgärder som behövs för att lagstiftningen ska följas. I tillsynsbegreppet ingår även förebyggande tillsyn, rådgivning och information. Myndigheten ska också vara kommunens sakkunniga i miljö- och hälsoskyddsfrågor och naturvård, som inte rör ren myndighetsutövning exempelvis gällande bygglov samt i detalj- och översiktsplaner.

Exempel på förebyggande tillsyn

- Information och förfrågningar
- Branschträffar och kurser
- Handläggning av samrådsärenden, anmälningsärenden
- Sammanställningar av uppgifter
- Riktad rådgivning i projektform
- Registrering av tillsynsuppgifter
- Rapportering till regionala och nationella myndigheter
- Beredskapsarbete
- Miljöövervakning
- Tillsynsplanering

Exempel på granskande tillsyn

- Anmälda/oanmälda inspektioner
- Förelägganden och förbud
- Periodiska besiktningar
- Kontroll av villkors-/beslutsefterlevnad
- Hantering av inkomna klagomålsärenden
- Fastställande av kontrollprogram
- Granskning av miljörapporter och besiktningrapporter
- Bedömning av egenkontroll (systemtillsyn)
- Hantering av åtalansmälningar och miljö sanktionsavgifter
- Riktade tillsynskampanjer

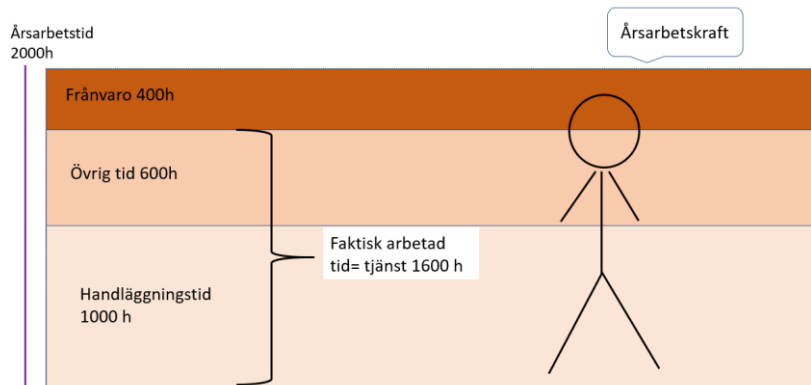
Förklarande begrepp

En Årsarbetskraft motsvarar 2 000 timmar i årsarbetstid.

En tjänst arbetar i genomsnitt 1 600 timmar per år (efter avdrag på 400 timmar för ledighet/sjukdom). Utifrån förra årets faktiska siffror för frånvaro har det inför 2024 gjort ett schablonmässigt avdrag för vård av barn och extra föräldraledighet. Syftet med detta var att få en mer korrekt resurssättning och

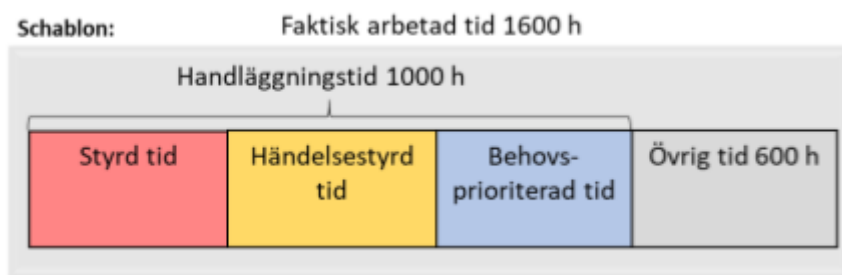
därmed en mer korrekt tillsynsplanering på gruppnivå. Arbetstiden är fördelad på handläggningstid och övrig tid. Se figur 1 nedan.

Övrig tid motsvarar normalt 600 timmar av en tjänst och består av arbetsuppgifter som inte direkt berörs av det som anses vara karakteristiskt för handläggning. De arbetsuppgifter som omfattas har dock en viktig roll för att få hela verksamheten att fungera väl. Det rör sig om bland annat utbildning, kvalitets- och utvecklingsarbete (mallar, rutiner, hemsida), verksamhetsplanering (behovsutredning och tillsynsplan), uppföljning av verksamheten, personalmöten, nätverksträffar, IT-frågor, med mera.

Figur 2 Årsarbetstid

Handläggningstid fördelas mellan styrd handläggningstid, händelsestyrd handläggningstid och behovsprioriterad handläggningstid.

Figur 3 Fördelning av arbetad tid (tjänst)

8. Tillsynsplanering – verksamhetsövergripande

Sammanfattning behov och resurser

Behov

Kungälv kommun är en tillväxtkommun vilket innebär att behovet av tillsyn och prövning ständigt ökar. Fler företag/verksamheter innebär ett större behov av tillsyn, fler kommuninvånare innebär mer arbete med prövning och rådgivning samt fler inkommande klagomål.

Upphandling av ärendehanteringssystem ger ett ökat behov

Miljöenheten kommer under 2024 upphandla nytt ärendehanteringssystem, då nuvarande avtal löper ut. Enheten kan komma att få samma system som idag men behöver ta höjd för ett eventuellt byte av system. Under första delen av 2024 krävs att enheten lägger extra fokus på registervård, processflöden, rutiner och ökad digitalisering för en effektivisering som också är grundläggande för eventuell flytt till nytt system.

Resurser

En samlad översikt av behovet i förhållande till resurstillgång visar på ett resursunderskott motsvarande ca 5 årsarbetskrafter. Eftersom tillsynsresurser inte finns för att klara hela behovet måste det göras en nedprioritering. Styrd tillsyn och händelsestyrd tid är sådan handläggningstid som vi är skyldiga att genomföra och som därför inte kan prioriteras bort. Prioriteringarna görs därför i den behovsorienterade delen, med nationella och lokala mål som grundunderlag samt riskbedömning utifrån typ av verksamhet. Vilka prioriteringarna blir och konsekvenser kan du läsa mer om under kapitel 9 Tillsynsplanering.

Tillgängliga årsarbetare per tillsynsområde					
	Planerad fördelning	Behov 2024	Behov 2025	Behov 2026	Differens
Handläggartid miljöskydd	3,8	4,67	4,75	4,8	-0,9
Handläggartid förorenad mark	3,0	4,27	4,27	3,2	-1,2
Handläggartid hälsoskydd	3,5	4,19	4,2	4,1	-0,7
Handläggartid små avlopp	4,4	5,82	5,87	2,5	-1,4
Handläggartid livsmedel	2,7	2,39	2,34	2,3	0,3
Handläggartid skyddade områden	1,1	1,66	1,66	1,7	-0,5
Handläggartid admin/ledning	4,2	4,8	4,8	4,7	-0,6
	22,8	27,8	27,8	23,3	-5,0

Figur 4. Fördelning av årsarbetskrafter per tillsynsområde

Verksamhetsutveckling

Digitalisering

För att underlätta för kommunens medborgare och företagare samt effektivisera handläggningen kommer miljöenheten arbeta med att digitalisera verksamheten. Under 2024 innebär det bland annat ett fortsatt införande av e-tjänster och arbete med hemsidan.

Motiverande samtal

Under 2024 kommer miljöenheten fortsätta sitt arbete med motiverade samtal (MI). Motiverande samtal (MI) är en metod för att minska konflikter och spänningar i ett samtal, samt ge de personer vi har kontakt med större motivation till att vilja genomföra de åtgärder som är nödvändiga.

I de fall tvingande åtgärder ändå behövs kan vi använda MI för att ge människor ett gott bemötande och hjälpa dem att förstå skälen. Vi gör ofta redan idag en del av det som ingår i MI-metoden men genom MI kan vi utveckla vår förmåga att genom medveten kommunikation underlätta förståelse och förändring.

För att inte tappa kompetensen inom området kommer en utsedd MI-grupp att fortsätta driva arbetet framåt. Vid enstaka tillfällen kan kursledare komma att tas in för stöd i arbetet.

Uppdatering av styrdokument

Timavgiften enligt "Taxan för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen" kommer att ses över under 2024. Beräkningar kommer göras utifrån ekonomisk redovisning och nytt tillsynsbehov, när omklassningen för livsmedel är klar.

9. Tillsynsplanering - Handläggning och tillsynsaktiviteter

Sammanfattning

De arbetsuppgifter som omfattas av kategorierna *styrd tid* och *händelsestyrd tid* utgör tillsynsmyndigheternas basbehov. Behovet för dessa delar kommer föras över till tillsynsplanen.

Eftersom det är resursbrist är det nödvändigt att prioritera ned vissa arbetsuppgifter för perioden under kategorin *Behovsstyrd tid*.

Prioriteringarna har gjorts utifrån nationella tillsynsstrategin, lokala mål och en riskbedömning.

Område	Planerad tid	Resursbehov	Differens
	Timmar	Timmar	
Miljöskydd	3755,0	4700	80%
Förorenad områden	3046,0	4300	71%
Hälsoskydd	3510,0	4200	84%
Små avlopp	4435,5	5800	76%
Livsmedel	2657,8	2400	111%
Skyddade områden	1125,0	1700	66%
Admin/ledning	4243,0	4800	88%

Figur 5. Fördelning av planerad handläggningstid per tillsynsområde. Vi har planerat in mer tid än behovet för livsmedel, eftersom behovet har ökat, därav 111% uppfyllnad.

När det gäller kategorin behovsstyrd tid har verksamheten behövt dra ner på:

- Tillsyn miljöskydd inom U-objekt med lågt och sporadiskt tillsynsbehov
- Tillsyn på förorenade områden
- Tillsyn små avlopp
- Tillsyn strandskydd

Miljöskydd

Beskrivning av området

Miljöskydd omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 9, exklusive hälsoskydd, 14 och 15 i miljöbalken. Miljöskyddstillsynen syftar till att förbättra och trygga en god miljö utomhus och till att förhindra och förebygga utsläpp till mark, luft och vatten. Miljöskyddsområdet är brett och inbegriper bland annat följande delområden: avfall, kemikalier, gödsel, bekämpningsmedel, energianvändning, spillvatten och dagvatten.

Resurser

Behov handläggningstid (timmar)	Tillgängliga resurser (timmar)	Planerad tid
4700	3755	80 % av behovet

Styrd tillsynstid

Målsättningen med den styrda tillsynen inom miljöskydd är att B- och C- verksamheter får den tillsyn de är klassade för enligt SKR:s rekommendationer. Alla miljöfarliga verksamheter med beteckningen B får minst ett tillsynsbesök per år. Miljöfarliga verksamheter med beteckningen C får tillsyn vart annat till vart tredje år beroende på klassning.

Särskilt fokus kommer under 2024 läggas på följande, i enighet med nationella tillsynsstrategin och Kungälv's behovsutredningen:

- Tillsyn gällande energianvändning för att nå kommunens mål att minska klimatpåverkan från industrierna, vilket även är en del av det nationella miljömålet begränsad miljöpåverkan.

- Tillsyn av kemikaliehantering då det vid tidigare års tillsyn upptäckts stora brister vid flera av de större verksamheterna. Detta är även en del av det nationella miljömålet Giftfri miljö.
- Tillsyn för att klimatsäkra verksamheterna för kommande klimatförändringar till exempel översvämning, värme m.m.
 - Vid tillsyn kontrollera om de är förberedda på att hantera tex översvämning om de ligger i riskområde.
 - Frågan kommer även lyftas i samband med yttrande till planer och tillsyn av dagvattnet.
- Tillsyn och kartläggning av C- verksamheter inom Göta Älvs vattenskyddsområde. För att säkerställa att de har tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifterna.
- Nämnden har valt ut att vi i miljötillsynen särskilt ska fokusera på hanteringen av farligt avfall i samtliga branscher som har denna hantering.

Aktivitet	Totalt antal verksamheter/objekt	Behovet 2024 (timmar)	Planerade antal timmar 2024	Planerade antal besök 2024
Styrd tid				
B-verksamheter	14	379	389	17
C-verksamheter	70	554	554	30
miljöskydd, 9 h/år, besök vartannat år	26	234	234	13
miljöskydd, 6 h/år, besök vart tredje	18	108	108	6
avlopp, 9 h/år, besök vartannat år	8	72	72	4
anläggningsändamål, inkl. bullervallar	14	140	140	7
U- fast avgift	13	84	84	
större fordonstvättar	5	30	30	2
småbåtshamnar	9	54	54	3
Miljöövervakning - obligatorisk		0	0	
Köldmedier - årsrapporter	120	167	167	
Totalt		1184	1194	47

Figur 5. Fördelning av handläggningstid inom styrd tid miljöskydd. Behovet för B-verksamheter planeras öka med 10 timmar på grund av tillkommande tillsyn av vindkraftverk.

Händelsestyrd tid

När det gäller händelsestyrd tid är det beräknade behovet planerat att uppfyllas. En stor del utgörs av inkommande anmälningar om C-verksamheter (till exempel krossning, mellanlagring av avfall, avfall för anläggningsändamål), prövning av avloppsanläggningar för fler än 25 personer, ansökan om spridning av bekämpningsmedel, ansökan om bergvärmestillstånd samt inkommande ärenden gällande cisterner. Det ingår också miljötillsyn vid olyckor samt klagomålsärenden gällande till exempel nedskräpning och eldning.

Aktivitet	Totalt antal uppskattade ärenden 2024	Behovet 2024 (timmar)	Planerade antal timmar 2024	Planerade antal ärende 2024
Händelstyrd tid				
Anmälningar och ansökningar inklusive dispenser	116	560	560	116
Fördjupat ordförandeskap		60	60	-
Uppföljande tillsyn	1	20	20	2
Klagomål	50	400	400	50
Olyckor	8	100	100	-
Rådgivning och information	-	200	200	-
Överklagade ärenden	25	0	0	-
Prövning av miljöfarliga verksamheter (remissinstans)	2	100	100	2
Svara på motioner	-	0	0	-
Redovisning till myndigheter	13	50	50	-
Interna och Externa remisser	15	210	210	-
Totalt		1700	1700	

Figur 6. Fördelning av händelsestyrd handläggningstid inom miljöskydd.

Behovsprioriterad tid

Vi har resurser för att planera in 44% av den beräknade tillsynsbehovet.

Tillsyn av miljöfarliga verksamheter med beteckningen U prioriteras enligt den riskbedömning som gjordes i samband med behovsutredningen, samt i enighet med den nationella tillsynsstrategin. För U-verksamheter lyfts följande fokusområde fram:

- Tillsyn av fordonstvättar och fordonsverkstäder med målet att öka kunskapsnivån och förbättra egenkontrollen hos verksamheterna. Nationell tillsynskampanj pågår november 2023 - maj 2024.
- Tillsyn av kemiska produkter hos nedströmsanvändare och varor/kemiska produkter i butiksledet. Nationell tillsynskampanj av varor och kemiska produkter i butiksledet med fokus på begränsningar enligt Reach-förordningen.
- Tillsyn på småbåtshamnar, med fokus på avfallshantering. Denna tillsyn grundar sig delvis på ny lagstiftning gällande avfallshantering i hamnar.
- Viss tillsyn inom större avloppsanläggningar och lantbruk som är stora tillsynsområden och där vi får prioritera enskilda verksamheter med störst behov. För lantbruk pågår en nationell tillsynskampanj som riktar sig till verksamheter med över 10 djurenheter eller över 50 ha åkerareal.
- Tillsyn på verksamheter inom branscherna mekaniska verkstäder, plastytbehandlare och tillverkare. Vi kommer då prioritera verksamheter som vi aldrig besökt. Fokus kommer till stor del läggas på hantering av farligt avfall då nämnden valt det fokusområdet.

Utöver ovanstående fokusområden kommer enheten också koncentrera oss på att avsluta pågående tillsynsärenden.

Inom samtliga områden kommer vi få begränsa oss till att starta nya ärenden på ett mindre antal verksamheter än det finns behov för. Vi har även planerat mindre tid på inventering och kartläggning av verksamheter, informationsutskick och informationsmöten samt kommun- och förvaltningsövergripande arbete än vad det finns behov för.

Aktivitet	Totalt antal verksamheter	Behovet 2024 (timmar)	Planerade antal timmar 2024	Planerade antal besök 2024	Avgiftsfinansierad tid (%)
Behovsprioriterad tid					
U-verksamheter - högt tillsynsbehov	282	831	579	94	80%
avlopp 26-200 pe, hög risk			100	12	
hamnar >25 båtar (avfallsplaner)			80	10	
avfallsplaner U-fast-hamnar			18	3	
lantbruk hög (projekt)			75	9	
fordonsverksamhet med tvätt (projekt)			40	5	
tillverkare (som ej besökts tidigare)			40	5	
verkstadsindustri (som ej besökts tidigare)			136	17	
Pågående ärenden			90		
U-verksamheter - normalt tillsynsbehov	397	575	148	25	80%
avlopp 26-200 pe, låg risk			18	3	
lantbruk normal (projekt)			56	9	
kemikalietillsyn (projekt)			50	10	
plastare (som ej besökts tidigare)			24	3	
U-verksamheter - lågt tillsynsbehov	202	173	0		80%
U-verksamheter - sporadiskt tillsynsbehov	155	67	0		80%
Miljöövervakning - frivillig	0	0	0		0%
Animaliska biprodukter (ABP)	0	0	0		0%
Inventering och kartläggning av verksamheter		40	10		0%
Informationsutskick och informationsmöten	2	80	50		0%
Myndighetssamverkan		20	20		0%
Kommun eller förvaltningsövergripande		60	50		0%
Uppdrag från kommunledning		0	0		0%
Sprängämnesprekursorer	0	0	0		0%
Totalt		1846	857		71%

Figur 8. Planerad tillsyn av U-verksamheter tillsynsbehov. Blå siffror är avvikelse mot behovsutredningen.

Tillsyn som har behövs prioriterats ned är främst miljöfarliga verksamheter i kategori U med lågt eller sporadiskt tillsynsbehov. Exempel på branscher är avfall- bygg, avfall-FTI stationer, kontor, lager och mindre lantbruk. Även för lantbruk i kategorin normalt tillsynsbehov har prioriterats ner om de fått regelbunden tillsyn de senaste åren.

Förorenade områden

Beskrivning av ämnesområdet

Detta avsnitt omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 10 i miljöbalken. Tillsynen omfattar potentiella och konstaterade föroreningsskador i mark, grundvatten, ytvatten, sediment och byggnader/anläggningar.

Att identifiera, undersöka och åtgärda områden som förorenats av befintliga eller tidigare verksamheter, är ett viktigt led i arbetet med att minska riskerna för att människor och miljö utsätts för oacceptabla risker kopplat till föroreningar.

Resurser

Behov handläggningstid	Tillgängliga resurser	Planerad tid
4300	3046	71% av behovet

Händelsestyrd tid

När det gäller händelsestyrd tid är det beräknade behovet planerat att uppfyllas. Den huvudsakliga tiden planeras läggas på anmälan om påträffad förorening (underrättelse) samt även till vis del granskning av provtagningsplaner.

Aktivitet	Antal ärenden 2024	Behovet 2024 (timmar)	Planerade antal timmar 2024
Händelsestyrd tid			
Granskning provtagningsplan (26 kap plan och rapport)	20	200	200
Fördjupat ordförandeskap			60
Anmälningar (inkl underrättelse, uppföljande tillsyn - slutrapporter)	35	995	995
Uppföljande tillsyn	0	0	0
Klagomål	0	40	40
Rådgivning och information	0	200	200
Överklagade ärenden	0	40	40
Svara på motioner	0	0	0
Redovisning till myndigheter	1	40	40
Interna och externa remisser	4	74	74
Totalt	60	1589	1649

Figur. 9 Fördelning av händelsestyrd tid förorenade områden. Man ser ett behov av fördjupat ordförandeskap inom gruppen och har därför ökat tiden med 60 timmar.

Behovsprioriterad tid

Vi har resurser för att planera in 46 % av den beräknade tillsynsbehovet.

Miljöenheten kommer i enighet med den nationella tillsynsstrategin planera och genomföra tillsyn för områden med riskklass 1 och 2. Handlingsplan för hela kommunen gällande förorenade områden ska fastställas under 2024. Prioriteringen av områden kommer att göras utifrån handlingsplanen. På grund av resursbrist kan inte hela behovet täckas in.

Aktivitet	Totalt antal verksamheter	Behov 2024 (timmar)	Planering 2024 (timmar)	Planerat antal
Behovsprioriterad tid				
Tillsyn av objekt som ännu inte identifierats (branschklassats - BKL)	30	100	100	
Tillsyn av objekt som ännu inte identifierats - nedlagda verksamheter				
Tillsyn av objekt som ännu inte identifierats - pågående miljöfarliga verksamheter				
Tillsyn av objekt som ännu inte inventerats	85	640	360	12
Tillsyn av objekt som ännu inte inventerats - nedlagda verksamheter				
Tillsyn av objekt som ännu inte inventerats - pågående miljöfarliga verksamheter				
Egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade områden	120	2000	800	8
Egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade områden - initiering av nya objekt				
Egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade områden - pågående objekt i utredningsfas				
Egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade områden - pågående objekt i åtgärdsfas				
Egeninitierad tillsyn av prioriterade förorenade områden - pågående objekt i uppföljningsfas				
Tillsyn av bidragsfinansierade objekt	0		0	
Tillsyn av bidragsfinansierade objekt - utredningsfas				
Tillsyn av bidragsfinansierade objekt - åtgärdsfas				
Tillsyn av bidragsfinansierade objekt - uppföljningsfas				
Kommunala tillsynsprojekt				
Tillsyn av ej prioriterade objekt (riskklass 3-4)				
Informationsutskick och informationsmöten		50	45	
Myndighetssamverkan	1	40	40	
Uppdrag från kommunledning	0	0	0	
Kommun eller förvaltningsövergripande		50	50	
Totalt		2880	1395	

Figur. 10 Fördelning av behovsprioriterade tiden inom förorenade områden.

Hälsoskydd

Beskrivning av området

Detta avsnitt omfattar den hälsoskyddstillsyn som utgår från kapitel 9 i miljöbalken samt andra lagar såsom Strålskyddslagen, Smittskyddslagen och Lagen om tobak och liknande produkter.

Hälsoskyddstillsynen syftar till att skydda människors hälsa i bostäder, offentliga eller allmänna lokaler och lokaler där människor får vård eller behandling, samt smittskydd. Nämndens ansvar är att undanröja och förebygga olägenheter.

Resurser

Behov handläggningstid (timmar)	Tillgängliga resurser (timmar)	Planerad tid
4200	3510	84% av behovet

Styrd tillsyn (H-verksamheter)

Målsättningen är att alla H-verksamheter får den tillsyn de behöver enligt SKR:s rekommendationer.

Under 2024 kommer särskilt fokus läggas på de områden som är utpekande som nationella mål enligt nationella tillsynsstrategin:

- Inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola; extra fokus är städning.
- Bassängbad; nya allmänna råd och vägledning ska tillämpas.

Projekt som vi kommer delta i eller använda material ifrån, till vår tillsyn:

- Tillsyn av tatueringsfärger, samverkansprojekt med Läkemedelsverket
- Tillsyn av kosmetiska solarium, Miljösamverkan Väst
- Yrkesmässig hygienisk verksamhet, Miljösamverkan Väst 2023/2024

Aktivitet	Totalt antal verksamheter/objekt	Behovet 2024 (timmar)	Planerade antal timmar 2024	Planerade antal besök 2024
Styrd tid				
H-verksamheter	149	683	683	87
Undervisningslokaler			279	31
Bassängbad			132	11
Yrkesmässig hygienisk verksamhet			272	40
Miljöövervakning - obligatorisk		120	120	
Solarium (strålskyddslagen)	5	40	40	5
Totalt		843	843	

Figur 11. Fördelning av den styrda tillsynstiden inom hälsoskydd.

Händelsestyrd tid

När det gäller händelsestyrd tillsyn är det beräknade behovet planerat att uppfyllas. En stor del utgörs av inkommande klagomålshantering, nya lokalanmälningar samt remisser.

Aktivitet	Totalt antal uppskattade ärenden 2024	Behovet 2024 (timmar)	Planerade antal timmar 2024	Planerade antal ärende 2024
Händelsestyrd tid				
Anmälningar och ansökningar inklusive dispenser	82	224	224	82
Smittskydd	8	64	64	8
Uppföljande tillsyn	4	20	20	2
Klagomål	36	432	432	36
Rådgivning och information		200	200	
Överklagade ärenden	0	0	0	
Svara på motioner				
Redovisning till myndigheter	3	15	15	
Interna och externa remisser		200	200	
Totalt		1155	1155	

Figur 12. Fördelning av händelsestyrda tiden inom hälsoskydd

Behovsprioriterad tid

Vi har resurser för att planera in 68 % av det beräknade behovet.

Tillsyn av UH-verksamheter prioriteras enligt den riskbedömning som gjordes i samband med behovsutredningen, samt i enighet med den nationella tillsynsstrategin. För UH-verksamheter lyfts följande fokusområde fram:

- Inomhusmiljö bostäder; fokus på fastigheter där risken för olägenhet är stor, samt kartläggning och urval.
- Varutillsyn, projekt Kemikalieinspektionen

Nämnden valde vid workshopen att tillsyn av flerbostadshus ska prioriteras framför vissa andra områden, hud- och kroppsbehandling och separat radontillsyn.

Utöver flerbostadshusen prioriteras tillsyn av strandbad, radontillsyn, vårdboenden, hud- och kroppsbehandlingar. Tillsyn som har behövs prioriterats ned är främst UH-verksamheter med sporadiskt tillsynsbehov vilket bland annat innefattar samlingslokaler och lokaler med djurförvaring.

Aktivitet	Totalt antal verksamheter	Behovet 2024 (timmar)	Planerade antal timmar 2024	Planerade antal besök 2024
Behovsprioriterad tid				
UH-verksamheter - högt tillsynsbehov	1110	1053	820	
Strandbad			100	10
Flerbostadshus			600	16
Radontillsyn			120	60
UH-verksamheter - normalt tillsynsbehov	41	260	248	
Vårdboenden			228	19
Vägbuller egenkontroll			20	
UH-verksamheter - lågt tillsynsbehov	123	275	144	
Hud- och kroppsbehandlingar			100	50
Badanläggningar			12	3
Tillfälligt boende-hög prio			32	4
UH-verksamheter - sporadiskt tillsynsbehov	135	138	68	
Varutillsyn KEMI-projekt			60	10
Tillfälligt boende -låg prio			8	1
Miljöövervakning - frivillig	0		0	
Rökfria miljöer	517	362	147	90
Trängsel	0			
Höga ljudnivåer	8	21	0	
Inventering och kartläggning av verksamheter		10	10	
Informationsutskick och informationsmöten		50	50	
Uppdrag från kommunledning		0	0	
Kommun eller förvaltningsövergripande		25	25	
Myndighetssamverkan		0	0	
Totalt		2194	1512	

Figur 13. Fördelning av behovsprioriterade tiden inom hälsoskydd.

Livsmedel

Beskrivning av området

Detta avsnitt omfattar den livsmedelskontrollen som utgår från livsmedelslagstiftning med syfte att alla konsumenter får säkra livsmedel och livsmedel är rätt märkta så att konsumenten inte blir lurad.

Resurser

Behov handläggningstid (timmar)	Tillgängliga resurser (timmar)	Planerad tid
2658	2658	100% av behovet

Styrd tid

Det råder viss osäkerhet kring behovet av tid för livsmedelskontroll under 2024. Detta beror på att omklassningen av alla, ca 430 livsmedelsverksamhet, inte blev klar under 2023. Verksamheternas nya kontrollfrekvens är därmed inte fastställd, vilket medför att vi inte vet exakt hur många anläggningar som ska kontrolleras under 2024. Planeringen har justerats utifrån de uppgifter vi haft under hösten

2023. Vi har även justerat upp den sammanlagda tiden per planerad kontroll för att bättre spegla den faktiska tiden per ärende.

Eftersom omklassningen som var planerad att utföras under 2023 har blivit fördröjd på grund av tekniska problem och personalbrist (VAB och sjukdom) medför detta ett ökat resursbehov på 300 timmar jämfört med behovsutredningen. Under 2024 kommer omklassningen av alla verksamheter enligt nya riskmodellen att slutföras.

Vilka verksamheter och fokusområden som ska kontrolleras framgår av den fleråriga kontrollplan som SOLTAKs kommuner gemensamt tagit fram. Kontrollplanen bygger delvis på de nya operativa målen som livsmedelsverket har beslutat om för perioden 2023 - 2025. Följande operativa mål finns för år 2024:

- Mål 2: Säkerhet vid vattenverk och reservoarer.
- Mål 3: Nyckelhålmärkning hos tillverkare och grossister
- Mål 7: Handelsnormer för konserverad tonfisk och sardiner hos tillverkare och grossister
- Mål 8: Spårbarhet kött i storhushåll och butik samt tillverkare och grossister
- Mål 11: Spårbarhet ägg i butik
- Mål 13. Otillåtna växter och ämnen i kosttillskott

Nämnden valde vid workshopen att särskilt fokus även ska läggas på redlighet på restaurang, det vill säga att kontrollera att det som står i menyn stämmer med vad konsumenterna blir serverade.

Kontrollen av dricksvattenanläggningar 2024 kommer att fokuseras på kännedom om råvattnets kvalité och information till konsument vid eventuella larm.

Aktivitet	Totalt antal verksamheter/objekt	Behovet 2024 (timmar)	Planerade antal timmar 2024	Planerade antal besök 2024
Styrd tid				
Planerad kontroll - Dricksvatten objekt	27	77	113	15
Planerad kontroll - Livsmedelshanterings objekt	354	820	1020	240
Planerad kontroll - Livsmedelsproduktions objekt	23	30	42,5	10
Kontroll av material i kontakt med livsmedel		50	50	
Omklassning av verksamheter		0	300	
Restid i samband med planerad kontroll		280	199,5	250
Totalt		1257	1725	

Figur 14. Fördelning av styrd kontrolltid för livsmedelskontrollen. Blå siffror är tid som behövs justeras mot tillsynsplan. Planerad tid är högre än behovet som beräknades i maj 2023 då större delen av tid för omklassning har flyttats över till 2024 och tid per planerad kontroll har justerats upp.

Händelsestyrd tid

När det gäller händelsestyrd tillsyn är det beräknade behovet planerat att uppfyllas. Dock har behovet sjunkit lite sen behovsutredningen gjordes.

Under 2023 har det visat sig att antalet misstänkta matförgiftningar och RASFF har varit färre än tidigare år. Tiden för handläggning på denna post för 2024 har därför dragits ner jämfört med behovsutredningen. Detta gäller även antalet anmälningar om registrering. Vilket troligen beror på lågkonjunktur.

Aktivitet	Totalt antal uppskattade ärenden 2024	Behovet 2024 (timmar)	Planerade antal timmar 2024	Planerade antal besök 2024
Händelsestyrd tid				
Registrering	80	230	200	80
Kontroll av nya verksamheter	30	100	100	30
Uppföljande kontroll	70	210	180	70
Klagomål, misstänkt matförgiftning, RASFF, misstänkt fusk	50	300	250	50
Rådgivning och information	100	150	110	
Överklagade ärenden	1	10	10	
Svara på motioner	0	0	0	
Redovisning till myndigheter	1	50	50	
Interna och externa remisser	0	10	10	
Totalt		1060	910	

Figur 15. Fördelning av händelsestyrd tid inom livsmedelskontrollen. Blå siffror är justeringar mot behovet.

Behovsprioriterad tid

Inom livsmedelskontrollen är det väldigt lite tid som är behovsstyrd. Det mesta är antingen styrd tid eller händelsestyrd tid. Till viss del ingår tid för planering och förberedelse i samband med projekt samt mall-arbete i den behovsprioriterade tiden.

Tid är avsatt för att informera om efterdebitering av livsmedelskontroll.

Aktivitet	Totalt antal verksamheter	Behovet 2024 (timmar)	Planerade antal timmar 2024	Planerade antal besök 2024
Behovsprioriterad tid				
Inventering/kartläggning verksamheter		10	10	
Informationsutskick/Informationsmöten		20	20	
Myndighetssamverkan		10	10	
Kommun eller förvaltningsövergripande		10	10	
Uppdrag från kommunledning		10	10	
Animaliska biprodukter (ABP)		0	0	
Totalt		60	60	

Figur 16. Fördelning av behovsprioriterad tid inom livsmedelskontrollen.

Små avlopp och enskilt vatten, inklusive interna remisser

Beskrivning av tillsynsområdet

Små avlopp är avloppsanläggningar som är dimensionerade för mindre än 25 personekvivalenter. Anläggningar större än dessa ingår i avsnitt 4.1. Inrättandet av små avloppsanläggningar kräver tillstånd enligt miljöbalken. Tillsynen omfattar alla små avlopp som finns i kommunen och den syftar bland annat till att minimera närsaltläckage, läckage av syreförbrukande ämnen och smittspridning.

I miljöenhetens arbete ingår att granska remisser för bygglovsärenden, förhandsbesked och detaljplaner det arbetet relaterar till bebyggd miljö.

Resurser

Behov handläggningstid (timmar)	Tillgängliga resurser (timmar)	Planerad tid
5800	4436	76 % av behovet

Händelsestyrd tid

När det gäller händelsestyrd tid är all behovsplanerad tid i stort planerad att uppfyllas.

Huvudsakliga handläggningstiden läggs på avloppsansökningar. De remisser som kommer från bygglov och planenheten faller även in under händelsestyrd tid - interna remisser. Men ligger även till viss del på miljöskydd, hälsoskydd och förorenade områden.

Aktivitet	Totalt antal uppskattade ärenden 2024	Behovet 2024 (timmar)	Planerade antal timmar 2024	Antal ärenden
Händelsestyrd tid				
Anmälningar och ansökningar inklusive dispenser	260	1185	1185	260
Uppföljande tillsyn	10	70	70	10
Klagomål	6	60	60	6
Olyckor	0	0	0	
Rådgivning och information		250	250	
Överklagade ärenden	0	0	0	
Svara på motioner	0	0	0	
Redovisning till myndigheter	6	82	82	
Interna och externa remisser	214	809	809	
Totalt	496	2456	2456	

Figur 17. Fördelning av händelsestyrd tid små avlopp och vatten

Behovsprioriterad tid

Vi har resurser för att planera in 55 % av den beräknade tillsynsbehovet.

Fokus för den behovsprioriterade delen är tillsyn av små avloppsanläggningar. I kommunen finns cirka 3500 små avloppsanläggningar. Nämnden har som mål att samtliga små avloppsanordningar i kommunen ska ha fått tillsyn senast år 2025, för att nämnden ska kunna uppfylla nationellt och regionalt satta miljömål. Det innebär ett behov årligen på tillsyn av cirka 540 anläggningar, vilket innebär ca 2800 timmar tillsyn per år. Med befintliga resurser är det inte möjligt att genomföra tillsynsbehovet fullt ut.

Tillsynen av små avlopp kommer att fortsätta inom Grannebyåns avrinningsområde med fokus runt Ingetorpssjön.

Tiden för kommun eller förvaltningsövergripande innefattar bland annat VA-planarbetet så som vattentjänstplanen. Behovet av tid har höjts upp eftersom miljöenheten ser ett ökat behov, sen behovsutredningen gjordes.

Aktivitet	Totalt antal verksamheter	Behovet 2024 (timmar)	Planerade antal timmar 2024	Planerade antal besök 2024
Behovsprioriterad tid				
Tillsyn små avlopp- ärende med platsbesök	3500	2812	1550	345
Tillsyn små avlopp - ärende utan platsbesök				
Inventering och kartläggning av verksamheter	0	300	100	
Informationsutskick och informationsmöten	0	50	50	
Myndighetssamverkan	0			
Uppdrag från kommunledning				
Kommun eller förvaltningsövergripande	-	200	280	
Totalt		3362	1980	

Figur 19. Fördelning av behovsprioriterad tid inom små avlopp och vatten.

Naturvård och skyddade områden

Beskrivning av tillsynsområdet

Detta avsnitt omfattar framför allt den tillsyn som utgår från kapitel 7 i miljöbalken.

Miljö- och byggnadsnämnden har ansvar för tillsynen i fråga om:

- Naturresevat (som har beslutats av kommunen)
- Vattenskyddsområde (som har beslutats av kommunen och länsstyrelse)
- Strandskyddsområde (utom den tillsyn som omfattas av länsstyrelsens ansvar enligt 7 §)
- Miljöbedömning av detaljplaner i tidigt skede

Resurser

Behov handläggningstid (timmar)	Tillgängliga resurser (timmar)	Planerad tid
1700	1125	66% av behovet

Händelsestyrd tid

När det gäller händelsestyrd tid är all behovsplanerad tid planerad att uppfyllas. Behovet av handläggningstid av dispensansökningar, strandskydd har höjts upp något jämfört med behovsutredningen. Huvudsakligen läggs tiden på miljöbedömningar i detaljplan och ansökningar.

Aktivitet	Totalt antal uppskattade ärenden 2024	Behovet 2024 (timmar)	Planerade antal timmar 2024	Planerade antal ärende 2024
Händelsestyrd tid				
Anmälningar och ansökningar inklusive dispenser	30			33
Strandskydd		128	150	19
Vattenskydd		96	96	12
Naturreservat		8	8	2
Klagomål	5	40	40	5
Interna och externa remisser		10	10	
Rådgivning och information		100	50	
Prövning av naturreservat, biotopskyddsområden och naturminnen		0	0	0
Miljöbedömning detaljplan		675	675	
Överklagade ärenden		0	0	
Svara på motioner		0	0	
Redovisning till myndigheter	1	3	3	
Totalt		1060	1032	

Figur 20. Fördelning av händelsestyrd tid inom naturvård och skyddade områden.

Behovsprioriterad tid

Vi har resurser för att planera in 13 % av den beräknade tillsynsbehovet.

Strandskydd

Kungälv är en kommun med mycket strandområden som är viktiga att bevara för allas tillgänglighet till stränder samt för att värna om värdefullt växt- och djurliv. Vi ser vissa tendenser till att områden privatiseras och att tomter utökas utanför det som är egentlig tomtplats. Det finns därför ett stort behov att bedriva regelbunden tillsyn i områden kring våra sjöar, längs älven och i kustzonen.

Under 2024 kommer tiden för tillsyn av strandskydd att minskas till att endast omfatta inkommande tips/klagomål. Resurser behöver i stället läggas på avloppstillsyn för att målen med tillsynen ska kunna uppnås.

Vattenskyddsområden

Dricksvattnet är det viktigaste livsmedlet vi har. För att säkerställa ett dricksvatten av hög kvalitet är det viktigt att kontrollera skyddet av råvattnet. Tillsyn inom vattenskyddsområden kommer därför genomföras enligt behovet. Inriktning kommer främst vara inom Göta älv tillrinningsområde men även uppföljande tillsyn inom övriga vattenskyddsområden. Genom införandet av Göta Älvs vattenskyddsområde finns ett behov av att likrikta tillsynen mellan kommunerna i området, genom myndighetssamverkan.

Aktivitet	Totalt antal verksamheter	Behov 2024 (timmar)	Planering 2024 (timmar)	Planerade antal besök 2024
Behovsprioriterad tid				
Kalkning	0	0	0	0
Tillsyn av strandskydd	1150	345	0	0
Tillsyn av naturreservat, biotopskyddsområden och naturminnen	1	0	0	0
Tillsyn av vattenskyddsområden	4	50	50	4
LONA-projekt	0			
Delta i vattenråd / vattenvårdsförbund	0			
Inventering/kartläggning verksamheter	0			
Informationsutskick/Informationsmöten	0	50	0	
Kommun eller förvaltningsövergripande	0	50	0	
Uppdrag från kommunledning				
Myndighetssamverkan		100	50	
Naturvårdsarbete - ej myndighetsutövning	0			
Totalt		595	100	

Figur 21. Fördelning av behovsprioriterad tid inom naturvård och skyddade områden. Blå siffra innebär en minskning mot behovet.

10. Uppföljning

Enligt 7 § tillsynsförordningen ska myndigheten regelbundet följa upp och utvärdera tillsynsverksamheten. Dessa gäller även enligt livsmedelstiftningen. Uppföljning och utvärdering är ett viktigt led i arbetet att uppnå miljö kvalitetsmålen. Miljöenheten följer därför upp tillsynsplanen varje tertiäl. Uppföljning sker också av kvalitetsfaktorer och särskilt utvalda fokusområden i enhetens verksamhetsplan (MOVE).